

дернізації проявляється лише за умов її спрямування на розвиток **обробної промисловості**. В історії економіки минулого і сучасності обробна промисловість виступає як вісь модернізації економіки і підвищення добробуту та інтелектуального розвитку нації (Е. Райнерт) .

Історичний підхід, з його запитами до досвіду минулого європейської економічної історії, фактично доводить, що процес західної цивілізації заснований на розвитку обробної промисловості і демократії, що є своєрідними ліками від “голландської хвороби”. Історія якої розпочалася в Нідерландах у 50-ті роки ХХст., коли в країні були відкриті великі поклади газу, і як наслідок, відбулося різке зростання доходів в ресурсних галузях і відповідне падіння їх в обробній промисловості. Такі макроекономічні ефекти спостерігалися і в інших країнах світу, економічна політика яких спрямована на використання власних природних ресурсів, і економіка яких зазнає “ресурсного прокляття” (Р. Аути), суспільними наслідками якого є посилення авторитарних тенденцій, збереження масової корупції, зниження рівня освіти та кваліфікації працівників.

*Логінов М.М., к. і.н., доц.,
кафедра історії та теорії господарства*

СЕМІНАР-КОЛОКВІУМ ЯК ФОРМА АКТИВІЗАЦІЇ ЗАСВОЄННЯ ЗНАЬ СТУДЕНТАМИ З ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ»

Для підвищення ефективності вивчення дисципліни «Історія економіки та економічної думки» необхідно ширше впроваджувати у викладання такої форми практичного заняття як семінар-колоквиум.

Метою семінару-колоквиуму є формування у студента навичок аналізу теоретичних проблем на основі самостійного вивчення навчальної та наукової літератури.

Слово «колоквиум» походить від латинського «collocvium» — розмова, бесіда. Так, *по-перше*, колоквиумом нерідко називають одну з традиційних форм навчальних занять, як у західній, так і у вітчизняній системі освіти, метою якої є виявлення знань студентів, їх досвіду в результаті невимушеної бесіди з викладачем для з'ясування знань. Колоквиум виконує контрольно-навчальну функцію. Колоквиум дає можливість діагностики засвоєння знань, виконує організуючу функцію, активізує студентів і може бути рекомендований у викладацькій практиці як одна з найбільш дієвих форм зворотного зв'язку. *По-друге*, колоквиум — вид навчально-теоретичних занять, що являє собою групове обговорення під керівництвом викладача досить широкого кола проблем, наприклад, щодо самостійного вивчення великого розділу лекційного курсу.

Семінар-колоквиум — це систематизація теоретичних і фактичних знань (підготовка та презентація матеріалу з певної теми, обговорення її та формулювання висновків), спрямована в основному на придбання нових знань і когнітивних вмінь (від англ. «cognitive» — пізнавальний). Семінар-колоквиум проходить зазвичай у формі дискусії, в ході якої студентам надається можливість висловити свою точку зору на проблему, що розглядається, вчитися обґрунтовувати і захищати її. Аргументуючи і відстоюючи свою думку, студент у той же час демонструє, наскільки глибоко і усвідомлено він засвоїв вивчений матеріал. Від студента вимагається: знання різних точок зору, висловлених в економічній літературі з даної проблеми, а також обов'язково наявність власної думки з обговорюваних питань і вміння його аргументувати.

Семінар-колоквиум — це не тільки форма контролю, що дозволяє викладачу в порівняно невеликий термін з'ясувати рівень знань студентів цілої академічної групи з даного розділу курсу, але й метод поглиблення, закріплення знань студентів, оскільки в ході співбесіди викладач роз'яснює складні питання, що виникають у студента в процесі вивчення певного літературного джерела. Однак, семінар-колоквиум не є консультацією або іспитом. Завдання, яке перед собою ставить викладач, проводячи семінар-колоквиум, домогтися глибокого вивчення відібраного матеріалу, пробудити у студента прагнення до читання додаткової економічної літератури.

Підготовка до колоквиуму передбачає кілька етапів:

1. Підготовка починається з настановчої консультації викладача, на якій він роз'яснює розгорнуту тематику проблем, рекомендує літературу для вивчення і пояснює процедуру проведення семінару-колоквиуму.

2. Як правило, на самостійну підготовку до колоквиуму студенту відводиться 3—4 тижні. Підготовка включає в себе вивчення рекомендованої літератури (за вказівкою викладача) та конспектування найважливіших джерел.

3. За вказівкою викладача до колоквиуму можуть готуватися спеціальні есе.

4. Колоквіум проводиться у формі індивідуальної бесіди викладача з кожним студентом або бесіди в невеликих групах (3—5 осіб).

5. Зазвичай викладач задає кілька коротких конкретних питань, що дозволяють з'ясувати ступінь сумлінності роботи студента з літературою, а також перевіряє конспект. Далі більш докладно обговорюється підготовлене питання, що дозволяє оцінити викладачу рівень розуміння його студентом.

6. За підсумками колоквіуму виставляється диференційована оцінка, що має велику питому вагу у визначенні поточної успішності студента.

Участь у семінарі-колоквіумі дозволяє студенту отримати досвід роботи над першоджерелами, що надалі допоможе з меншими витратами часу працювати над рекомендованою літературою по курсовій роботі та при підготовці до екзаменів.

На закінчення підкреслимо, що сучасне покоління студентів вже не сприймає традиційно організовані види практичної і самостійної роботи. Студенти розраховують на більш високий рівень отримання знань, зокрема і навчання з використанням такої форми освітніх технологій як семінар-колоквіум.

*Малярчук О.Г., асистент
кафедри стратегії підприємств*

ЗАСТОСУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Стрімкий розвиток науки та технологій, інформатизація суспільства зумовлює зростання ролі Інтернету в суспільному житті. Одним із сучасних засобів комунікації стало поширення соціальних мереж. Якщо на початку свого створення соціальні мережі надавали лише можливості для комунікації користувачів між собою, спілкуванні з друзями та знайомими, сьогодні ж спостерігається розширення функціональних можливостей соціальних мереж. Створюються нові можливості для бізнесу, що дозволяють вивчати потреби потенційних споживачів, формувати канали комунікації та просувати продукцію; активно відбувається процес використання соціальних мереж у політиці, медицині та ін. Згідно останніх досліджень, соціальні мережі відвідують 52 % української Інтернет-аудиторії, і лише близько 8 % студентів українських вузів не зареєстровані у соціальних мережах, що зумовлює потребу у використанні сучасних інтернет-технологій в освіті.

У контексті забезпечення вимог Болонського процесу організація навчальної роботи студентів передбачає посилення ролі самостійної позааудиторної роботи студентів, що зумовлює потребу в ефективній її організації та контролі. Особливої актуальності набуває організація аудиторної та позааудиторної роботи студентів 5 курсу, регламент роботи яких передбачає підготовку та презентацію результатів групових проєктів, аналіз кейсів, участь у дискусіях, що частково може бути реалізований з використанням інструментарію соціальних мереж.

Найпопулярнішими соціальними мережами серед студентів українських вузів є «ВКонтакте», Facebook, Twitter та ін. Уже звичними стало застосування комунікативних засобів спілкування у системі взаємовідносин «викладач — студент», таких як листування за допомогою електронної пошти, електронні журнали, практикуми. Проте застосування соціальних мереж у навчальній діяльності [1] дозволяє учасникам мережі створювати мережевий навчальний контент, надає можливість виконувати групові завдання, застосовуючи такі додаткові опції, як форуми, коментарії, опитування, голосування; спрощує процес обміну інформацією і передбачає реалізацію принципу безперервної освіти. Створюються передумови для формування професійних компетенцій студентів як майбутніх управлінців: навички взаємодії, самоорганізації, формування здатності до креативного мислення. За такого підходу викладач виконує роль не лише «контролера» чи «наставника», а виступає модератором.

Особливої уваги заслуговує можливість у соціальних мереж створювати віртуальні співтовариства (з відкритим і закритим доступом), що об'єднують користувачів із спільними інтересами. У такому форматі викладач може організовувати та координувати роботу секцій і груп. Можливості підключення до соціальних мереж за допомогою ноутбуків, смартфонів і планшетних ПК, на відміну від стаціонарних ПК, знімає просторові та часові обмеження. Віртуальні співтовариства також доцільно розглядати як «віртуальний майданчик» для накопичення, формалізації неявного знання, що розширює можливості соціальних мереж у контексті управління знаннями.

Разом з перевагами застосування соціальних мереж у навчальному процесі, існують і недоліки, які необхідно враховувати. Адже соціальні мережі варто розглядати як додатковий інструмент ефективної організації навчального процесу, який повинен бути в арсеналі викладача.